

*Г.В. Кравчук, канд. екон. наук, доц., О.М. Пахненко, аспірант,
ДВНЗ "Українська академія банківської справи НБУ"*

РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

Для сучасних компаній ризик-менеджмент є одним із ключових джерел конкурентних переваг. При цьому ефективне управління ризиками повинно сприяти не тільки захисту компанії від можливих фінансових збитків, але й підтримувати її ділову репутацію.

Для страхової компанії управління ризиками може розглядатися в двох аспектах. З одного боку, ризики, які виникають у діяльності інших компаній, є об'єктами страхування. З іншого боку, страхова компанія як суб'єкт господарювання для підтримки стабільності своєї діяльності повинна ефективно управляти власними ризиками.

На сучасному етапі існує налагоджена система управління, зокрема й шляхом страхування, традиційними ризиками компаній. Водночас існує необхідність створення ефективної системи управління відносно новими ризиками. Ці ризики пов'язані з використанням інформаційних технологій, людського капіталу, кліматичними та іншими змінами навколишнього середовища та іншими ризиками, які знаходяться поза прямим контролем компанії. Управління даними ризиками – це великий потенціал для роботи як ризик-менеджерів, так і страхових компаній.

На діяльність самих страхових компаній також впливає велика кількість факторів, які мають як додаткові можливості, так і загрози. Враховуючи змінність внутрішнього та зовнішнього середовищ діяльності компанії, для ефективного управління ризиками необхідно постійно відстежувати та аналізувати ці зміни.

За результатами опитування, проведеного Munich Reinsurance America Inc. серед 40 керівників страхових компаній у США, 85 % респондентів назвали слабкі економічні умови основним негативним фактором у 2009 р. Другою за значенням проблемою є низькі процентні ставки і дохід на капітал, що відзначили 41 % опитуваних. Вагомим фактором є також негативний вплив рестриктивної державної політики, який визначили 23 % респондентів.

Фінансова криза і спад в економіці спонукали більшість страхових компаній переглянути систему оцінки і управління ризиком. Хоча деякі страхові компанії продовжують розглядати управління ризиками своєї діяльності як необхідність відповідати певним нормативам, інші вже активно використовують ризик-менеджмент для вдосконалення

діяльності на всіх етапах формування вартості страхових послуг. Залучення ризик-менеджменту до процесу прийняття рішень сприяє оптимізації маркетингової, цінової та інвестиційної політики, критеріїв андеррайтингу, політики перестраховування та управління капіталом.

Страхові компанії, які здійснюють ефективне управління ризиками, є більш надійними, тобто з більшою вірогідністю зможуть виконати свої зобов'язання перед страхувальниками в разі настання непередбачених подій. Саме тому більшість рейтингових агентств при оцінці страхових компаній звертають особливу увагу на їхні програми управління ризиками.

Використання складних технологій та моделювання при управлінні ризиками дає можливість страховій компанії використовувати більш гнучку цінову політику. Капітал страхової компанії використовується нею для покриття непередбачених витрат, тому вартість капіталу можна розглядати як функцію зміни витрат (збитковості). Таким чином, страхова компанія може запропонувати нижчу вартість послуг страхувальникам з відносно стабільним рівнем виникнення витрат. Навпаки, страхувальники з надмірними коливаннями збитковості отримають вищу вартість послуг і меншу корисність.